

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการออกแบบสารสนเทศเพื่อการจัดการความรู้เรื่องเรือนกาแลในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง การนำเอาหลักการจัดการความรู้ (Knowledge Management - KM) โดยใช้ตัวแบบกระบวนการ 7 ขั้นตอน มาประยุกต์ใช้กับองค์ความรู้เรื่องเรือนกาแล เนื่องจากเรือนกาแล เป็นเรือนพื้นดินของชาวล้านนาโบราณ มีเอกลักษณ์โดดเด่นหลายประการ และที่สำคัญคือองค์ความรู้ด้านนี้ ก็ยังไม่ได้รับการบันทึกเก็บรักษาไว้อย่างจริงจัง และกำลังสูญหายไปทุกขณะ งานวิจัยชิ้นนี้ถือเป็นการศึกษาและพัฒนาระบบในการ อนุรักษ์ เผยแพร่ และพัฒนาองค์ความรู้เรื่องเรือนกาแล ที่เหมาะสม คือเพื่อออกแบบสารสนเทศเพื่อการจัดการความรู้เรื่องเรือนกาแล และประเมินคุณภาพสารสนเทศที่ได้

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเรื่องการจัดการความรู้ และนำมาประยุกต์ใช้กับการออกแบบสารสนเทศเพื่อการจัดการความรู้เรื่องเรือนกาแล โดยผู้วิจัยได้ศึกษา และพบว่า ระบบอินเทอร์เน็ต เป็นช่องทางที่เหมาะสมที่สุดในการนำสารสนเทศไปใช้งานเพื่อการจัดการความรู้ ดังนั้นรูปแบบของสารสนเทศจึงออกมาในลักษณะของเว็บไซต์ฐานข้อมูลจัดการความรู้เรื่องเรือนกาแล และได้อาศัยเครื่องมือพัฒนาเว็บไซต์ระบบสารสนเทศศักยภาพสูง และไม่มีค่าใช้จ่ายในการนำมาใช้ พัฒนาให้เหมาะสมกับโครงสร้างที่วางไว้

เครื่องมือในการพัฒนาเว็บไซต์ระบบสารสนเทศประกอบไปด้วย ระบบจัดการเนื้อหา Joomla โดยผู้วิจัยได้เลือกใช้ระบบ Joomla Siam รุ่น 1.3 เป็นตัวขับเคลื่อนหลักเนื่องจากมีความเหมาะสมมากที่สุดขณะนี้ และใช้ระบบฐานข้อมูลประสิทธิภาพสูงคือ MySQL ในการเก็บ และประมวลผลฐานข้อมูล ใช้ซอฟต์แวร์ Edit Plus และ Adobe Dreamweaver ใช้ในการแก้ไขพัฒนา ระบบ ในส่วนของภาพ ตกแต่งโดยซอฟต์แวร์ Adobe Photoshop และ Cult3D ในการนำเสนอ โครงสร้างสถาปัตยกรรมแบบสามมิติ หลังจากนั้นจึงทำการทดสอบโดยใช้ระบบจำลองเว็บเซิร์ฟเวอร์บนเครื่องพีซีด้วย Appserve แทนการนำขึ้นบนอินเทอร์เน็ตเพื่อความรวดเร็วในการปรับปรุงแก้ไข และแสดงผลบนเว็บเบราว์เซอร์ Microsoft Internet Explorer 7.0

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยโดยประยุกต์ขั้นตอนการจัดการความรู้กับองค์ความรู้เรื่องเรือนกาแล และพัฒนาสารสนเทศเพื่อการจัดการความรู้เรื่องเรือนกาแล พบว่าเราสามารถนำแนวคิดของการจัดการความรู้มาใช้ในการพัฒนาสารสนเทศเพื่อการจัดการความรู้เรื่องเรือนกาแล โดยอาศัยการนำองค์ความรู้โดยนัย (Tacit knowledge) จากผู้เชี่ยวชาญ และองค์ความรู้แบบชัดแจ้ง (Explicit knowledge) จากแหล่งความรู้ที่เป็นเอกสาร มาจัดหมวดหมู่เพื่อใช้ในการออกแบบสารสนเทศในลักษณะของ เว็บไซต์ บนพื้นฐานของระบบการจัดการเนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่ความสามารถของสารสนเทศสามารถตอบสนองความต้องการตามแนวคิดการจัดการความรู้ได้เป็นอย่างดี เพียงแต่การจัดการความรู้นั้นไม่ได้กำหนดวิธีปฏิบัติที่ตายตัว ดังนั้นความสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการความรู้นั้น จึงต้องอาศัยระยะเวลาเป็นอย่างมากในการประเมินความสำเร็จของเครื่องมือหรือวิธีในการจัดการความรู้ ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้ ไม่สามารถประเมินประสิทธิผลของระบบที่ทำการพัฒนาขึ้นได้เนื่องจากข้อจำกัดของระยะเวลาในการวิจัย นอกจากนี้ การจัดการความรู้เป็นแนวคิดที่ออกแบบมาเพื่อใช้ในองค์กร ดังนั้นการกำหนดหน้าที่ให้คนในองค์กรเข้ามาใช้งานระบบจึงทำได้ง่าย ต่างจากระบบสาธารณะที่คนต้องเข้ามาใช้ด้วยความสมัครใจ ดังนั้นความสำเร็จส่วนหนึ่งจึงต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่สนใจหรือมีความรู้ให้เข้ามาใช้งานด้วยเช่นกัน

จากการประเมินผลสารสนเทศเพื่อการจัดการความรู้เรื่องเรือนกาแล โดยผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องทั้งหมด 5 ท่าน ผลจากการประเมินคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ระดับดี ที่ค่าคะแนนเฉลี่ยรวมที่ 4.03 โดยมีค่าซึ่งแสดงความแตกต่างของความเห็น โดยใช้สถิติหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมได้ 0.28 ซึ่งการที่ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานนี้อยู่ในระบับใกล้ศูนย์ แสดงให้เห็นว่าความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินสารสนเทศเพื่อการจัดการความรู้เรื่องเรือนกาแล ให้อยู่ในระดับ ดี ในครั้งนี้ มีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น สารสนเทศเพื่อการจัดการความรู้เรื่องเรือนกาแลนี้สามารถที่จะนำไปใช้งานให้เกิดประโยชน์ในการจัดการความรู้ และเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้เรื่องเรือนกาแลได้จริง

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยการออกแบบสารสนเทศเพื่อการจัดการความรู้เรื่องเรือนกาแลในครั้งนี้สามารถนำผลการวิจัยเชิงสถิติจากการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

5.2.1 ส่วนการจัดการความรู้

ในส่วนของการจัดการความรู้เรื่องเรือนกาแล ตามหลักการจัดการความรู้ที่ได้สรุปมาทั้ง 7 ขั้นตอนและนำมาประยุกต์ใช้งาน พบว่า ในขั้นตอนของการบ่งชี้ความรู้ การนำองค์ความรู้เรื่องเรือนกาแล มาจัดการด้วยหลักการจัดการความรู้ก่อนข้างมีปัญหอยู่บ้างเนื่องจาก องค์ความรู้เรื่องเรือนกาแลนั้นพบน้อยมาก และสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ก็มีหน้าที่เพียงอนุรักษ์สถาปัตยกรรมเก็บไว้เท่านั้น แต่ในด้านของข้อมูลองค์ความรู้ ก็ยังคงไม่ได้ถูกรวบรวมไว้ในรูปเอกสาร นอกจากนั้นในส่วนของการจัดเก็บข้อมูลพบว่า การรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญทำให้ได้รายละเอียดที่สำคัญมาใช้ในการออกแบบมากกว่าข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ได้จากเอกสาร หรือเว็บไซต์แต่เพียงอย่างเดียว ข้อมูลเหล่านี้ทำให้การออกแบบสารสนเทศจัดการความรู้มีความเหมาะสมต่อทั้งองค์ความรู้และผู้ใช้งาน รวมทั้งส่งผลให้การเลือกส่วนสนับสนุนอื่นๆ เกิดประโยชน์และตรงกับความต้องการในการใช้งานด้วยเช่นกัน ในส่วนของขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการจัดการความรู้ซึ่งเป็นเป้าหมายของการจัดการความรู้ หากเป็นการประยุกต์ใช้ภายนอกองค์กรแล้วการประเมินผลที่ได้้นอกจากจะต้องใช้ระยะเวลามากยังทำได้ยากอีกด้วย

5.2.2 ส่วนการออกแบบโดยรวม

ในส่วนของการออกแบบโดยรวม ซึ่งประเมินตั้งแต่โครงสร้าง โทนสีกราฟิก ตัวอักษร และเมนู ซึ่งค่าเฉลี่ยรวมเฉพาะส่วนนี้อยู่ที่ 4.0 ซึ่งอยู่ในระดับ ดี ที่ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.245 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยจะมีในส่วนของ โทนสี และการดึงดูดความสนใจที่ได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ บางท่านว่า ควรปรับปรุงให้มีความสนใจมากกว่านี้ ถึงแม้ว่าจะเป็นเว็บไซต์เพื่อการศึกษาเรียนรู้ในเชิงวิชาการ แต่การดึงดูดใจให้ดูสนใจ และน่าใช้งานก็เป็นสิ่งจำเป็น ในส่วนของการดึงดูดความสนใจนี้จึงได้ระดับคะแนนเฉลี่ยเพียง 3.60 แต่โดยเฉลี่ยแล้วเกณฑ์คะแนนในส่วนนี้อยู่ในระดับ ดี ถึง ดีมาก

5.2.3 ส่วนของการจัดเก็บเอกสาร

ในส่วนของการจัดเก็บเอกสารนี้ ซึ่งเป็นส่วนในการเก็บไฟล์เอกสาร และให้สมาชิกดาวน์โหลดเอกสาร ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมของส่วนนี้อยู่ที่ 3.93 ที่ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.301

ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดี และมีแนวโน้มความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน สำหรับปัญหาในส่วนนี้ก็จะคล้ายกับส่วนของโครงสร้างคือต้องเพิ่มสิ่งที่จะช่วยดึงดูดความสนใจมากกว่านี้

5.2.4 ส่วนชุมชนแลกเปลี่ยนความร่วมมือ

ในส่วนชุมชนแลกเปลี่ยนความร่วมมือนั้นเป็นส่วนเว็บบอร์ดเพื่อให้สมาชิก และผู้เชี่ยวชาญได้แลกเปลี่ยนความรู้ โดยผลการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญในส่วนนี้ค่าคะแนนเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.72 ที่ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.335 ซึ่งใกล้เคียงกับระดับคะแนนในส่วนของการจัดเก็บเอกสาร ในส่วนนี้แม้ระดับคะแนนเฉลี่ยจะยังอยู่ในเกณฑ์ที่ดี แต่ก็ก็เป็นส่วนที่ได้ระดับคะแนนการประเมินผลต่ำที่สุด จากคะแนนที่ได้รับจะเห็นว่าคะแนนในส่วนของการแบ่งหมวดหมู่ประสิทธิภาพ และความเข้าใจง่ายในการใช้งานได้ค่อนข้างน้อยคือ ต่ำกว่า 4.00 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของความเข้าใจ และใช้งานง่ายซึ่งได้รับคะแนนเฉลี่ยจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านอยู่ที่ 3.60 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับ พอใช้เท่านั้น ซึ่งบ่งชี้ว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่า ระบบนี้ยังเข้าใจ และใช้งานยาก ซึ่งก็เป็นไปได้ที่ ระบบเว็บบอร์ดที่นำมาใช้นี้ถูกออกแบบมาให้มีประสิทธิภาพ และความสามารถสูง จึงทำให้การใช้งานค่อนข้างยากสำหรับผู้เชี่ยวชาญที่ยังไม่คุ้นเคย เพราะในการคุยสัมภาษณ์ในระหว่างการประเมินผู้เชี่ยวชาญบางท่านก็ยอมรับว่า ไม่คุ้นเคยกับการใช้งานคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตมาก่อน จึงทำให้การใช้งานในหลายๆ ส่วนค่อนข้างเป็นไปได้ค่อนข้างยากลำบาก

5.2.5 ส่วนการถ่ายทอดประสบการณ์

ในส่วนของการถ่ายทอดประสบการณ์เป็นส่วนที่อนุญาตให้ผู้เชี่ยวชาญเขียน และเผยแพร่บทความของตนเองลงในหมวดหมู่ที่จัดไว้ให้ ในส่วนนี้ค่อนข้างได้รับการตอบรับจากผู้เชี่ยวชาญเป็นอย่างดี ทั้งในการใช้งานง่าย และประสิทธิภาพในการทำงานของระบบซึ่งมีเมนูคล้ายโปรแกรม Microsoft word ซึ่งหลายท่านคุ้นเคยอยู่แล้วดังนั้นในการเขียนบทความแทรกภาพรวมทั้งตกแต่งจึงทำได้ค่อนข้างง่าย และเป็นที่ยอมรับชอบ ในส่วนนี้ได้ผลคะแนนเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.12 ที่ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.11 ซึ่งถือว่ามีความเบี่ยงเบนน้อยมาก ซึ่งก็เห็นว่าผู้เชี่ยวชาญให้ผลการประเมินในส่วนนี้คล้ายกันหรือเป็นไปได้ไปในทิศทางเดียวกันมาก

5.2.6 ส่วนสนับสนุน

ในส่วนนี้เป็นส่วนขององค์ประกอบเสริมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้ระบบจัดการความรู้ให้เหมาะสมต่อลักษณะขององค์ความรู้ และการใช้งานมากขึ้น ดังนั้น ในส่วนนี้จึงถูกแบ่งเป็นส่วนย่อยๆ ดังนี้

ส่วนเก็บ และแสดงภาพถ่าย ในส่วนนี้ได้รับระดับคะแนนเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.00 ที่ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.163 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี ในส่วนนี้แม้ว่ามีบางท่านเสนอเรื่องการปรับปรุงการตกแต่งให้ดูสวยงามมากขึ้นแต่ ด้วยความที่ระบบดูเรียบๆ จึงทำให้ใช้งานได้ง่ายสำหรับผู้ที่ไม่ชำนาญ

ส่วนการแสดงผลภาพสามมิติแบบอินเทอร์แอคทีฟ ในส่วนนี้ถูกใส่ไว้เพื่อให้เหมาะสมต่อความรู้เรื่องเรือนกาด้วยเห็นว่าองค์ความรู้เรื่องนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม ดังนั้น การเก็บองค์ความรู้ลักษณะนี้ นอกจากแบบแปลนทางสถาปัตยกรรมแล้ว การใช้ระบบสามมิติจะเป็นการช่วยในการศึกษาเรียนรู้ และเห็นภาพได้ง่ายขึ้น ในส่วนนี้ค่อนข้างเป็นที่สนใจของผู้เชี่ยวชาญเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ด้านเรือนกาแล ที่เล็งเห็นว่าควรจะทำให้สามารถนำไปใช้งานเป็นรูปธรรม และมีความเที่ยงตรงในขนาด และสัดส่วนของภาพสามมิติให้เหมือนจริงมากขึ้น ในส่วนนี้ได้รับคะแนนการประเมินเฉลี่ยอยู่ที่ 4.27 ที่ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.231 อยู่ในเกณฑ์ ดี

ส่วนเก็บ และแสดงคำศัพท์ ในส่วนนี้ถูกจัดทำให้สอดคล้องต่อองค์ความรู้ซึ่งมีคำศัพท์ทางเทคนิคต่างๆ มากมาย คะแนนเฉลี่ยที่ได้รับอยู่ที่ 3.85 ที่ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.191 ซึ่งอยู่ในระดับ ดี และมีแนวโน้มความเห็นค่อนข้างไปในทิศทางเดียวกัน ในส่วนนี้ได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านเรือนกาแลให้ รมั้ดระวังเรื่องการใช้คำ เพราะคำที่พบในตำราหลายคำเป็นคำที่แปลง ให้เป็นคำเรียกในแบบภาคกลาง เพื่อให้ผู้อ่านทั่วไปเข้าใจได้ง่าย แต่ในขณะที่ช่างหรือสถาปนิกคลุกคลีกับเรือนกาแลจะใช้คำหนึ่งซึ่งเป็นคำตามแบบพื้นเมืองทางภาคเหนือ ซึ่งอาจทำให้เข้าใจสับสนได้

ส่วนปฏิทินแสดงกิจกรรม ในส่วนนี้เป็นส่วนที่ทำหน้าที่แสดงตารางกิจกรรมต่างๆ ผ่านทางหน้าเว็บไซต์ ซึ่งในส่วนนี้ได้รับระดับคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.33 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.115 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี และมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

ในส่วนสนับสนุนเสริมอื่นๆ ประกอบด้วย ส่วนลิงค์ การวิจารณ์ และระบบหาข้อมูลค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.33 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี อย่างไรก็ตามผู้เชี่ยวชาญหลายท่านแนะนำให้พิจารณาการใช้คำ และการติดตั้งระบบการให้คำวิจารณ์จากสมาชิกใหม่ โดยให้ใช้คำในลักษณะที่เป็นกลางขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยการออกแบบสารสนเทศเพื่อการจัดการความรู้เรื่องเรือนกแลในครั้งนี้ ผู้วิจัยและคณะกรรมการที่ปรึกษางานวิจัย ได้มีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นข้อเสนอแนะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในงานวิจัยชิ้นนี้ได้พิจารณา ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการจัดการความรู้

(1) ในการบ่งชี้องค์ความรู้เป้าหมายผู้วิจัยควรจะต้องเลือกองค์ความรู้ที่มีความชัดเจน และสามารถสืบหาแหล่งข้อมูลได้ง่าย หรือควรจะเป็นองค์ความรู้ที่มีผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บหรือเกี่ยวข้องอยู่ก่อนแล้วจะทำให้กระบวนการในการจัดการองค์ความรู้ทำได้ง่ายขึ้น

(2) หลักการจัดการความรู้ เป็นกระบวนการที่พัฒนาบนพื้นฐานของการจัดการความรู้ภายในองค์กร ดังนั้น หากว่าองค์ความรู้นั้นเป็นองค์ความรู้ที่อยู่ภายในองค์กร ส่วนของกระบวนการจะสามารถดำเนินการและประเมินผลได้ง่าย ซึ่งต่างจากการนำมาใช้กับการจัดการความรู้ที่เป็นแหล่งความรู้สาธารณะ ซึ่งต้องอาศัยการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้คนเข้ามาใช้งาน

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการออกแบบสารสนเทศ

(1) ในการออกแบบกราฟิกบนหน้าเว็บนั้น ควรจะพิจารณาถึงอัตลักษณ์ของเว็บไซต์ ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้คือความเป็นเรือนกแลของวัฒนธรรมล้านนา ดังนั้น การนำลวดลายแกะสลัก อักษรโบราณล้านนา หรือภาพประกอบอันเป็นการสื่อถึงความเป็นล้านนามาประยุกต์ใช้นั้น จะเป็นการช่วยให้ผู้ใช้งานเกิดความรู้สึกร่วม และดึงดูดความสนใจได้ดีขึ้น

(2) ในการใช้สีประกอบนั้น โทนสีที่แสดงถึงความเป็นล้านนาอันเป็นที่ปรากฏอยู่ในงานศิลปะกรรมของชาวล้านนาคือ สีแดงเข้ม น้ำตาล ทอง และดำ ซึ่งในการออกแบบสารสนเทศในงานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยเลือกเฉดสีที่นำมาใช้เพียงสองเฉดคือ น้ำตาลกับแดงเข้ม ดังนั้น หากมีการนำเฉดสี ทอง และดำ มาใช้ร่วมกันจะทำให้เกิดความครบถ้วนมากขึ้นในการสื่อถึงอัตลักษณ์ของความเป็นล้านนา

(3) การใช้สื่อทางด้านเสียง โดยการบรรเลงเพลงล้านนาประกอบรวมไปกับการใช้งานเว็บไซต์จะช่วยสร้างบรรยากาศและดึงดูดความสนใจมากขึ้น

(4) การใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการศึกษาเรียนรู้ เช่น วัฒนธรรมการอยู่อาศัยบนเรือนการใช้เตาไฟ การใช้ผ้าไหม จะเป็นการช่วยให้ผู้เข้ามาศึกษาเรียนรู้เข้าใจได้ง่าย และทำให้เว็บไซต์มีความน่าสนใจมากขึ้น

(5) ในส่วนของการแสดงโครงสร้างของเรือนในแบบสามมิตินั้น ควรจะแสดงโครงสร้างโดยรวมให้ผู้ใช้งานได้เห็นภาพก่อนที่จะทำความเข้าใจกับส่วนประกอบย่อยๆ ของเรือนกาแล และการใส่คำบรรยายลงบนภาพจะเป็นการช่วยให้ผู้ใช้งานเข้าใจได้ง่ายขึ้น

5.3.3 ข้อเสนอแนะด้านปัญหา และอุปสรรคในการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยผู้วิจัยพบข้อคิด และประเด็นปัญหาหลายประการ เพื่อการนำงานวิจัยชิ้นนี้ไปประยุกต์ใช้ ดังต่อไปนี้

(1) ในการจัดการองค์ความรู้เรื่องเรือนกาแลพบว่า ถึงแม้ว่าองค์ความรู้เรื่องเรือนกาแล โดยส่วนมากจะเป็นเรื่องของสถาปัตยกรรม แต่เนื่องจากในอดีตการปลูกสร้างเรือนกาแลนั้นมิได้มีการใช้แบบแปลนหรือมาตราส่วนขนาดที่แน่นอน รวมไปถึงเทคนิคการปลูกสร้างก็ยังมีความยืดหยุ่นตามแต่ความชำนาญของช่างแต่ละคน ดังข้อมูลที่ได้รับคือ ในอดีตการปลูกเรือนช่างหรือสล่ามักจะเขียนแบบร่างบนพื้นดิน และมักจะวัดขนาดส่วนต่างๆ โดยอิงจากขนาดของฝ่าเท้าของเจ้าบ้าน เป็นต้น ดังนั้นข้อมูลในด้านสถาปัตยกรรมของเรือนกาแล จึงเป็นข้อมูลแบบกว้างๆ หรือเป็นข้อมูลเฉพาะของเรือนแต่ละหลังเท่านั้น ไม่สามารถหาข้อสรุปได้

(2) ก่อนทำการวิจัยด้านการจัดการความรู้ ควรกำหนดหรือพิจารณาขอบข่ายขององค์ความรู้ให้ชัดเจนแน่นอนเสียก่อน ซึ่งจากการศึกษาพบว่าเรื่องเรือนกาแล เป็นเรื่องที่มีข้อมูลค่อนข้างน้อย และหลายเรื่องยังเป็นเรื่องที่พิสูจน์ไม่ได้ รวมทั้งเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กับกับองค์ความรู้ที่หลากหลาย ทำให้ยากต่อการกำหนดกรอบ และหมวดหมู่ของข้อมูลที่ชัดเจน ซึ่งทำให้การนำองค์ความรู้เรื่องเรือนกาแลมาพิจารณาทั้งหมด แทบจะเป็นไปไม่ได้เลย แต่การออกแบบระบบให้มีความยืดหยุ่น ให้สามารถเพิ่มหมวดหมู่ได้ตามความเหมาะสมจะสามารถแก้ปัญหาเรื่องนี้ได้

(3) ควรให้มีการทดสอบการใช้งานจริง ในการวิจัยครั้งนี้เนื่องจากติดขัดข้อกำหนดเรื่องระยะเวลาดำเนินการ ทำให้ไม่สามารถทำการออนไลน์เพื่อทดสอบประเมินผลการใช้ระบบที่สมบูรณ์ได้เพื่อประเมินผลสำเร็จได้ ซึ่งการประเมินผลที่สมบูรณ์นั้น จำเป็นที่จะต้องใช้ระยะเวลามาก เพื่อให้เกิดช่วงระยะเวลาการใช้งานจริงในการประเมินผลความสำเร็จ ซึ่งอาจต้องใช้เวลาานหลายปี ในการประเมินความสำเร็จในขั้น การเรียนรู้ตามเป้าหมายสูงสุดของหลักการจัดการความรู้ซึ่งไม่สามารถทำได้ในงานวิจัยระดับนี้

5.3.4 ข้อเสนอแนะในการนำระบบไปใช้งาน

(1) ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นสำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ได้รับการออกแบบบนพื้นฐานขององค์ความรู้เรื่องเรือนกาแล ดังนั้นหากต้องการนำระบบไปใช้เพื่อจัดการความรู้ในเรื่องอื่น ผู้ใช้จะต้องพิจารณาส่วนประกอบ และออกแบบกราฟิกใหม่เพื่อความเหมาะสม

(2) การจัดการความรู้จะสมบูรณ์ได้ยังต้องอาศัยบุคลากรที่ดูแล และใช้งานระบบ รวมทั้งต้องอาศัยการทำงานที่มีกฎระเบียบขั้นตอน การสารสนเทศนี้ไปใช้งาน โดยไม่มีผู้ดูแลระบบ ไม่มีผู้เชี่ยวชาญเข้ามาใช้งาน ไม่มีสมาชิก ก็เท่ากับว่า ระบบจัดการความรู้นั้นไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์แต่อย่างใด ดังนั้นหากนำระบบไปใช้จึงต้องกำหนด ตัวบุคลากรที่ทำหน้าที่รับผิดชอบ ปฏิบัติงานดูแลในส่วนต่างๆ และกำหนดภาระงานที่จะต้องทำเป็นประจำในการดูแลระบบด้วย ซึ่งจะต้องมีองค์กรใดองค์กรหนึ่งทำหน้าที่ในส่วนนี้

(3) สารสนเทศที่เป็นลักษณะการจัดการความรู้ซึ่งนอกจากผู้ใช้งาน ที่อยู่ในความรับผิดชอบตามหน้าที่แล้ว ในลักษณะของชุมชนความร่วมมือที่เป็นลักษณะเปิด คือไม่ได้จำกัดเฉพาะคนในองค์กรใดองค์กรหนึ่ง การส่งเสริมหรือการประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ให้เป็นที่รู้จักทั้งในกลุ่มผู้มีความสนใจอยู่แล้ว และกลุ่มบุคคลทั่วไป จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและตรงกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดชุมชนความร่วมมือและการนำไปใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง ตามวัตถุประสงค์ของการจัดการความรู้

5.3.5 ข้อเสนอแนะพัฒนาแนวทางการวิจัย

(1) ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เทคโนโลยีซึ่งมีมานานแล้วแต่ยังไม่ได้รับความนิยมมากนัก นั่นคือ เทคโนโลยีการแสดงผลแบบสามมิติ บนหน้าเว็บไซต์ ในอดีตความเร็วของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตยังคงค่อนข้างต่ำ และประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ตามบ้านก็ยังไม่ดี จึงทำให้เทคโนโลยีลักษณะคล้ายกันอย่าง เทคโนโลยี วีอาร์เอ็มแอล (VRML - Virtual Reality Modeling Language) ซึ่งเปิดตัวมาตั้งแต่ปี 1994 แต่จนกระทั่งปัจจุบันก็ยังไม่เป็นที่นิยมนัก แต่ในขณะนี้หรือในอนาคตอันใกล้นี้ เครื่องคอมพิวเตอร์ประสิทธิภาพสูงราคาถูกลงมาก และอินเทอร์เน็ตก็มีความเร็วสูงกว่าอดีตหลายเท่าตัวนัก เทคโนโลยีนี้จึงเป็นที่น่าสนใจในการนำไปใช้ในงานศึกษาวิจัยเพิ่มเติม

(2) ปัจจุบันเริ่มมีการนำเทคโนโลยีด้านสารสนเทศชนิดหนึ่งเข้ามาใช้งานอย่างแพร่หลายมากขึ้นนั่นคือ เทคโนโลยี การระบุพิกัดแห่งด้วยอุปกรณ์จีพีอาร์เอส (GPS - Global Positioning System) ซึ่งสามารถนำพิกัดตำแหน่งที่ได้มาระบุที่ตั้งบนแผนที่ภาพถ่ายดาวเทียมซึ่งปัจจุบันเว็บไซต์หลายที่ให้บริการฟรีผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งหากสามารถนำเทคโนโลยีนี้มา

ช่วยในงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือการจัดการความรู้ เช่น นำมาประยุกต์ใช้ระบุ และรวบรวมตำแหน่งของสถานที่ตั้งของแหล่งโบราณคดี หรือแหล่งที่พบเรืออวกาศ นอกจากจะเป็นการอำนวยความสะดวกให้ผู้สนใจสามารถเดินทางไปศึกษาข้อมูลยังแหล่งต่างๆ ได้ง่ายขึ้นแล้ว ยังสามารถใช้เป็นฐานข้อมูลเพื่อการศึกษา และอนุรักษ์ได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved